

Nummer : 07-19.2014

Onderwerp : Beleidsplannen en verordeningen Wmo, Jeugd en PGB

Korte inhoud : De gemeenteraad wordt voorgesteld om :

1. beleidsplan jeugdhulp BMWWE 2015-2018 en de Verordening jeugdhulp gemeente Eemsmond 2015 vast te stellen.
2. het Wmo Beleid 2015-2018 BMWWE en de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Eemsmond 2015 vast te stellen

Uithuizen, 20 november 2014.

AAN DE RAAD

Aanleiding

Op 1 januari 2015 krijgen gemeenten extra verantwoordelijkheden door de decentralisatie van taken door de rijksoverheid. Deze verantwoordelijkheden hebben betrekking op de drie gebieden: jeugdzorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de participatiewet, de zogenaamde drie decentralisaties (3D). Deze decentralisaties gaan gepaard met flinke kortingen op het budget. De combinatie van nieuwe taken en forse bezuinigingen stelt de gemeenten voor een enorme opgave.

De gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond (de BMWWE-gemeenten) zijn zich gezamenlijk aan het voorbereiden op deze decentralisaties. De gemeenten gaan met de nieuwe taken een breed palet aan zorg en ondersteuning bieden, waardoor hulp en ondersteuning beter afgestemd kan worden op wat mensen nodig hebben.

Eerdere besluitvorming

Begin 2014 hebben de vier gemeenten hun visie op het sociale domein en de Startnota 3D BMWWE opgesteld. Hierin staan de uitgangspunten voor de decentralisaties en wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de BMWWE-gemeenten aan de organisatie en implementatie van de decentralisaties in het sociaal domein verder vorm en inhoud willen geven. Het visiedocument en de Startnota zijn in februari 2014 aan de vier gemeenteraden aangeboden. De gemeenteraad van Eemsmond heeft deze nota's vastgesteld. Daarnaast heeft de raad in zijn vergadering van 2 oktober 2014 kaders gesteld omtrent de 3D's. Deze kaders zijn verwerkt in dit voorstel.

Jeugd

Jeugdhulp

Gemeenten zijn al een aantal jaren verantwoordelijk voor lokaal preventief jeugdbeleid. Met de decentralisatie van de jeugdzorg krijgen gemeenten vanaf 1 januari 2015 de verantwoordelijkheid voor alle vormen van jeugdhulp (inclusief jeugdreclassering en jeugdbescherming) en alle zwaardere vormen van

jeugdhulp.

Met de nieuwe Jeugdwet wordt het wettelijk recht op zorg vervangen door een jeugdhulpplicht voor gemeenten. Deze jeugdhulpplicht houdt in dat indien een jeugdige hulp nodig heeft, een gemeente deze hulp moet bieden.

De nieuwe taken voor de gemeenten bestaan uit ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en stoornissen, de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering en de advisering bij en verwerking van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De wijziging in de jeugdzorg is bedoeld om meer in te zetten op preventie, eigen verantwoordelijkheid en op het benutten van eigen kracht en het sociale netwerk van kinderen en hun ouders zodat er minder zware zorg nodig is. Het gaat er om kinderen en jongeren naar vermogen mee te laten doen. De kansen van kinderen en hun opvoeders staan centraal. Investeren in de eigen kracht van gezinnen is de komende jaren een prioriteit voor de BMW regio.

Daarnaast zijn ontzorgen, normaliseren en niet onnodig medicaliseren belangrijke doelstellingen van de nieuwe Jeugdwet. Jeugdhulp moet snel en op maat worden ingezet- dicht bij huis- om zo het beroep op gespecialiseerde zorg te verminderen. Dit vraagt om een goede samenwerking rond gezinnen: 1- gezin, 1- plan. Eén regisseur onder andere door het ontschotten van budgetten.

Verbinding andere beleidsterreinen

Ook krijgen gemeenten samen met het onderwijs de plicht om te zorgen voor een goede verbinding tussen het onderwijs en de jeugdhulp (op basis van de wet op het passend onderwijs). Passend onderwijs betekent dat scholen een passende onderwijsplek moeten zoeken voor kinderen die dit nodig hebben. Dit biedt kansen om de uitvoering zo dicht mogelijk bij de jeugdige te laten plaatsvinden.

Samenwerking Groninger gemeenten en instellingen

Om te voldoen aan wettelijke voorschriften en om een kwalitatief hoogwaardige zorginfrastructuur te realiseren, is samenwerking met de overige Groninger gemeenten nodig. De Groninger gemeenten hebben gezamenlijk een model opgesteld voor het nieuwe jeugdstelsel, het Groningen Functioneel Model (GFM). Het GFM biedt het kader voor de transitie en transformatie van de jeugdhulp. De gemeenten en instellingen pakken deze transitie en transformatie gezamenlijk op. Deze samenwerking maakt het mogelijk om de jeugdhulp te continueren, de infrastructuur te waarborgen en de frictiekosten als gevolg van de transitie te beperken.

Voor het overgangsjaar 2015, en voor de jaren 2016 en 2017 hebben alle Groninger gemeenten eind 2013 afspraken gemaakt met de jeugdzorgaanbieders. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Regionaal Transitiearrangement (RTA) dat door alle gemeenteraden is vastgesteld. De gemeenteraad van Eemshoofd heeft hier in januari 2014 mee ingestemd.

Het CJG als gemeentelijke toegang tot jeugdhulp

In de BMW regio blijft de structuur van het Centrum voor Jeugd en Gezin Noord Groningen (CJG) de basis voor de gedecentraliseerde jeugdzorg. Het CJG Noord Groningen werd in 2010 gerealiseerd en bestaat momenteel uit de kernpartners Jeugdgezondheidszorg, Jongerenwerk Barkema & de Haan, MJD, SW&D, MEE Groningen en (tot eind 2014) BJZ. Het CJG Noord Groningen

krijgt een belangrijke rol in de signalering en preventie, het leveren van basis-ondersteuning, casemanagement en in het doorgeleiden naar intensieve zorg.

Ook huisartsen, praktijkondersteuners, het onderwijs en voorschoolse voorzieningen zijn belangrijk voor de tijdige signalering van problemen bij jongeren en hun ouders. Het is belangrijk dat er een goede verbinding is tussen het CJG Noord Groningen en deze partijen.

Op langere termijn werken de BMW-E gemeenten toe naar één integrale toegang voor alle ondersteuningsvragen van inwoners. Het CJG wordt op deze manier door ontwikkeld tot een samenwerkingsnetwerk voor alle ondersteuning in het sociale domein.

Persoonsgebonden budget beleid (in de Jeugdwet en Wmo 2015)

In de nieuwe Jeugdwet en Wmo 2015 zijn bepalingen opgenomen over het persoonsgebonden budget. Zo worden gemeenten verplicht om de mogelijkheid van het PGB te creëren. In tegenstelling tot de Wmo wordt in de Jeugdwet gesteld dat de algemene kwaliteitseisen voor zorg geleverd door een jeugdhulpaanbieder ook gelden voor het PGB. Binnen de wettelijke kaders hebben gemeenten mogelijkheden om eigen keuzes met betrekking tot de PGB's te maken.

Uitgangspunt van de BMW-E gemeenten is een uniform PGB beleid voor jeugdhulp en Wmo. Dit zorgt voor een soepele overgang van een jeugd- PGB naar een Wmo- PGB wanneer cliënten meerderjarig worden. Het PGB-beleid voor de BMW-E-gemeenten is opgenomen in de beleidsplannen jeugdhulp en Wmo.

PGB breed

Het PGB is naast gecontracteerde zorg (zorg in natura (ZIN) een instrument om tot individueel maatwerk te komen en om mensen zoveel mogelijk regie over hun eigen leven te geven. Het PGB vergroot de keuzevrijheid van burgers. De BMW-E gemeenten verstrekken in principe ondersteuning aan burgers in de vorm van zorg in natura. Maatwerk kan er om vragen dat de ondersteuning wordt verleend in de vorm van een PGB. Voor zorg die in redelijkheid verwacht mag worden van het eigen netwerk (eigen kracht) wordt geen PGB verstrekt. Het PGB wordt toegewezen op basis van een intensief persoonlijk klantcontact. Maatwerk is hierbij het uitgangspunt.

De hoogte van en eventuele differentiatie binnen de tarieven mogen gemeenten zelf bepalen. Het tarief moet wel toereikend zijn om de zorg en ondersteuning in te kopen. De BMW-E-gemeenten willen in het overgangsjaar 2015 de PGB-tarieven koppelen aan de ZIN-tarieven waarbij geldt dat het PGB budget in redelijkheid toereikend moet zijn en de cliënt in staat moet zijn om te werken aan mogelijk lagere tarieven na 2015. Dit wordt verder uitgewerkt in de beleidsregels die later dit jaar aan de colleges B&W ter vaststelling worden aangeboden.

Beleidsplan jeugdhulp, uitvoeringsplan en verordening

In het beleidsplan jeugdhulp staat wat de BMW-E-gemeenten in de komende jaren willen bereiken, hoe we dit organiseren en met wie. Daarnaast is er aandacht voor kwaliteit, financiën en monitoring. Het uitvoeringsplan voor 2015 is opgenomen als bijlage (als onderdeel van Beleidsplan jeugdhulp, bijlage 2) . Hierin staan de opgaven voor 2015.

De verordening jeugdhulp gaat over de voorwaarden en de manier waarop de

gemeenten individuele voorzieningen en ondersteuning kunnen toewijzen. Dit wordt verder uitgewerkt in de beleidsregels die in december aan de colleges van B&W worden aangeboden.

De gemeenten werken intensief samen met de kernpartners van het CJG Noord Groningen bij de vormgeving en de implementatie van het nieuwe jeugdbeleid. De kernpartners van het CJG hebben daarom meegelezen en input geleverd voor het beleidsplan.

Advies Wmo-adviesraden

De (WMO-)adviesraden van de gemeenten zijn betrokken geweest bij het opstellen van het beleidsplan. De adviesraden hebben de gelegenheid gehad al tijdens het proces van schrijven input te leveren voor het conceptplan. Het laatste concept is aan de adviesraden voorgelegd voor een formeel advies. De Wmo-raden van Winsum en Eemsum hebben een advies ingediend. Deze twee adviezen zijn als bijlage toegevoegd, inclusief een concept-reactie op hun adviezen.

Juridische aspecten

Inspraakprocedure

De Jeugdwet en de WMO schrijft voor dat op het beleidsplan en de verordening inspraak overeenkomstig de lokale inspraakverordening moet plaatsvinden. Op basis van onze inspraakverordening moesten het ontwerpbeleid en de ontwerpverordening, na collegebehandeling ter inzage worden gelegd. Gelet op de beperkte tijd werd voorgesteld de inspraakprocedure aan te passen op grond van artikel 4 van de Inspraakverordening. Daartoe is een Besluit inspraakprocedure decentralisatie Jeugd en Wmo 2015 opgesteld. Het college heeft gedurende de inspraak periode van 14 oktober tot en met 28 oktober geen reacties ontvangen.

Financiële consequenties

De decentralisaties gaan in 2015 gepaard met een toevoeging aan het gemeentefonds. Hiertoe was het deelfonds sociaal domein in het leven geroepen, een tijdelijke bijzondere uitkeringsvariant binnen het gemeentefonds. Dit deelfonds is echter weer komen te vervallen en de rijksmiddelen worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

De verdeling van het beschikbare budget Jeugdwet voor 2015 vindt plaats op basis van historische gegevens over het gebruik van jeugdhulp op gemeentelijk niveau. In 2016 wordt een objectief verdeelmodel ingevoerd dat december 2014 gereed is. De gemeenten worden dan door het Rijk geïnformeerd over de budgetten voor 2016. Dit gebeurt middels bijeenkomsten en vervolgens via de gebruikelijke circulaire.

De Groninger gemeenten en de organisaties voor Jeugdzorg hebben met het RTA afspraken gemaakt over de besteding van de budgetten die de gemeenten ontvangen voor de jaren 2015, 2016 en 2017.

Gezien deze afspraken in het RTA is het uitgangspunt dat er van de te ontvangen rijksmiddelen voor jeugdzorg voor de jaren 2015, 2016 en 2017 geen overheveling plaatsvindt naar de andere decentralisaties binnen het Sociaal Domein.

Vanuit het RTA voor jeugd zijn de volgende afspraken gemaakt:

RTA verdeling budgetten Jeugdwet						
bron mei-circulaire 2014		begroting vws		totaal budget		
			awbz-jeugd	zvw		
bedum	€ 2.354.812	€ 669.748	€ 802.606	€ 882.457		
de marne	€ 3.268.833	€ 1.050.546	€ 1.085.683	€ 1.132.604		
winsum	€ 3.415.003	€ 696.879	€ 1.428.293	€ 1.289.830		
eemsmond	€ 4.840.285	€ 1.680.110	€ 1.815.323	€ 1.344.851		
Totaal	€ 13.878.933	€ 4.097.283	€ 5.131.905	€ 4.649.742		
	AWBZ jeugd	gemeenten		gemeenten		
	%pgb 2012	PGB	ZIN	uitvoeringskosten	versterking voorliggend veld	RTA bijdrage (provinciaal)
				3%	3%	
bedum	84,50%	€ 637.212	€ 165.394	€ 70.644	€ 70.644	€ 1.576.311
de marne	77,50%	€ 790.433	€ 295.250	€ 98.065	€ 98.065	€ 2.282.270
winsum	79,80%	€ 1.070.730	€ 357.563	€ 102.450	€ 102.450	€ 2.139.371
eemsmond	85,50%	€ 1.458.840	€ 356.484	€ 145.209	€ 145.209	€ 3.091.027
Totaal		€ 3.957.215	€ 1.174.691	€ 416.368	€ 416.368	€ 9.088.979

Om de gemeentelijke budgetten te kunnen ramen is een vergelijk gemaakt met de kosten uit 2012, die tot stand zijn gekomen op basis van Vektis (tabel 1.2). Als we de kosten van de PGB uit 2012 en de beschikbare budgetten voor PGB jeugd voor 2015 vergelijken, ontstaat er voor de BMW-gemeenten een ruim tekort van €2.5 mln euro (tabel 1.3). Dit tekort is een schatting op basis van een vergelijk van gegevens uit 2012 en beschikbare budgetten voor 2015. Pas als we inzichtelijk hebben in de daadwerkelijke aantallen PGB-houders en de hieraan gekoppelde kosten voor 2015, hebben we betere vergelijkingscijfers. Deze gegevens zijn nu nog niet inzichtelijk.

Tabel 1.2: Kosten pgb Jeugdzorg BMW 2012 (afgerond)

Gemeen- te	Totaal	BG-I	BG-G	VTIJD	PV	Overig
Bedum	€ 1.104.000	€ 530.000	€ 290.000	€ 126.000	€ 66.000	€ 92.000
De Marne	€ 1.026.000	€ 415.000	€ 238.000	€ 135.000	€ 116.000	€ 122.000
Winsum	€ 2.017.000	€ 970.000	€ 451.000	€ 289.000	€ 172.000	€ 135.000
Eems- mond	€ 2.353.000	€ 860.000	€ 615.000	€ 302.000	€ 231.000	€ 345.000
Totaal	€ 6.500.000	€ 2.775.000	€ 1.594.000	€ 852.000	€ 585.000	€ 694.000

Bron:
Vektis

Tabel 1.3: Resultaat pgb 2015 (afgerond)

Gemeente	Budgetten 2015	Kosten 2012	pgb Resultaat
Bedum	€ 637.000	€ 1.104.000	€ -467.000
De Marne	€ 790.000	€ 1.026.000	€ -236.000
Winsum	€ 1.071.000	€ 2.017.000	€ -946.000
Eems- mond	€ 1.459.000	€ 2.353.000	€ -894.000
Totaal	€ 3.957.000	€ 6.500.000	€- 2.543.000

*Bron: Brief gemeenten budgetrekening
RTA*

Communicatie

De komende weken moet bekend gemaakt worden waar inwoners na 1 januari terecht kunnen met hun ondersteuningsvragen. Hiervoor is een communicatieplan opgesteld met daarin ook aandacht voor een publiekscampagne om alle inwoners van de BMW-gemeenten en andere betrokkenen te informeren over de nieuwe situatie na 1 januari 2015.

Het beleidsplan en de verordening worden aansluitend op behandeling in het college ter inzage gelegd (3D breed).

Evaluatie

In 2015 zullen we stevig moeten inzetten op monitoring van het nieuwe jeugdstelsel en de besteding van de budgetten.

Wmo

Eerdere besluitvorming

Begin 2014 hebben de vier gemeenten hun visie op het sociale domein en de Startnota 3D BMW opgesteld. Hierin staan de uitgangspunten voor de decentralisaties en wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de BMW-gemeenten aan de organisatie en implementatie van de decentralisaties in het sociaal domein verder vorm en inhoud willen geven. Het visiedocument en de Startnota zijn in februari 2014 aan de vier gemeenteraden aangeboden. De gemeenteraad van Eemsmond heeft deze nota's op 6 maart 2014 vastgesteld.

In het kader van de te leveren zorgcontinuïteit Wmo voor het overgangsjaar 2015 hebben 22 Groninger gemeenten eind september afspraken gemaakt met de zorgaanbieders. De contracten zijn dinsdag 30 september 2014 ondertekend.

Probleem

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (afgekort: Wmo)

Op 1 januari 2015 treedt de nieuwe Wmo 2015 in werking. Hiermee vervalt de huidige Wmo 2007.

Met de Wmo 2015 krijgen de gemeenten de verantwoordelijkheid voor de georganiseerde ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen. Hierbij zijn belangrijke uitgangspunten het organiseren van zorg en ondersteuning dichtbij de burger, het meer benutten van de eigen kracht en het sociale

netwerk van burgers en het zoveel en zolang mogelijk thuis ontvangen van die zorg en ondersteuning.

Om invulling te kunnen geven aan deze nieuwe taken hebben de BMWÉ gemeenten na overleg met verschillende betrokken partijen het model Wmo 2015 ontwikkeld. Hierin is de toegang tot en de ondersteuning aan de hand van drie niveaus vorm gegeven. De drie niveaus zijn:

1. Het dagelijks leven:
Het gaat hierbij om het 'leven van alle dag' en om de burger en zijn sociale netwerk. De BMWÉ gemeenten willen bereiken dat mensen steeds meer op elkaar kunnen terugvallen.
2. Algemene voorzieningen:
Voor veelvoorkomende ondersteuningsvragen worden algemene voorzieningen die voor iedereen beschikbaar zijn ontwikkeld.
3. Maatwerkvoorzieningen:
Niet alle inwoners redden het (helemaal) zelfstandig en hebben individuele ondersteuning nodig. Hiervoor worden zogenoemde maatwerkvoorzieningen ontwikkeld. Het kan hierbij gaan om een hulpmiddel, maar ook om professionele ondersteuning. Bij deze maatwerkvoorziening wordt altijd de keuze tussen Zorg in Natura (afgekort: ZIN) en Persoonsgebonden Budget (afgekort: PGB) geboden.

De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van een laagdrempelige toegang tot ondersteuning. De toegang tot ondersteuning bestaat uit een netwerkorganisatie van professionals. De ondersteuning dient snel en efficiënt en dicht bij de burger te worden ingezet. Verder zijn er onafhankelijke cliëntondersteuners die inwoners kunnen helpen bij het formuleren van hun ondersteuningsvraag.

In de nieuwe wet is voor bestaande cliënten een overgangsrecht opgenomen. Dit overgangsrecht houdt in dat cliënten die op 1 januari 2015 een geldige indicatie hebben hun zorg en ondersteuning behouden tot de einddatum van deze indicatie, maar uiterlijk tot 31 december 2015.

De BMWÉ gemeenten werken samen met de andere gemeenten in de Provincie Groningen om de continuïteit van de ZIN te borgen binnen het zogenaamde continuïteitsarrangement. In dit arrangement is niet alleen de continuïteit van zorg voor bestaande cliënten geregeld, maar ook voor nieuwe cliënten die zich vanaf 1 januari 2015 tot de BMWÉ gemeenten wenden voor maatschappelijke ondersteuning. Uitgaande van het arrangement zijn zorgaanbieders gevraagd mee te werken aan de transitie van de zorg.

Opgemerkt wordt dat het continuïteitsarrangement alleen betrekking heeft op het deel ZIN. Pgb houders houden recht op ondersteuning tot 31 december 2015, tenzij hun indicatie in de loop van 2015 afloopt. Dat betekent dat we met alle cliënten individueel in gesprek moeten om te kijken of de ondersteuningsvraag andere kan worden ingevuld.

Voor inwoners die een pgb ontvangen wordt per 2015 het trekkingsrecht ingevoerd. Dit betekent een wijziging in de uitbetaling. Voortaan wordt het budget beheerd door de Sociale Verzekeringsbank.

De BMWÉ gemeenten zijn zich ervan bewust dat de inwoners met veel veranderingen te maken krijgen met als mogelijk gevolg een opeenstapeling van effecten. De BMWÉ gemeenten willen voorkomen dat inwoners tussen wal en

schip vallen. Daarom zal voor noodhulp worden gezorgd. Dit betekent dat wanneer direct ondersteuning nodig is, deze direct kan worden ingezet. De Wmo loketten van de BMWWE gemeenten blijven in 2015 de laagdrempelige toegang tot maatschappelijke ondersteuning.

We hebben al veel voorzieningen. Voor een aantal gaat het om lopende contracten die we niet direct zullen wijzingen. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld het algemeen maatschappelijk werk, mantelzorg en vrijwilligersondersteuning in 2015 in de huidige vorm zullen blijven bestaan.

Verder dient de ondersteuning van goede kwaliteit te zijn en in veilige omstandigheden en tijdig te worden geleverd. Door de VNG worden verschillende aspecten van de kwaliteit nader uitgewerkt. Hierbij kan gedacht worden aan: inspectie, toezicht, prestatiemeting, klachtrecht en vertrouwenswerk.

De BMWWE gemeenten gaan kwantitatieve en kwalitatieve prestatieafspraken met de gecontracteerde zorgaanbieders monitoren. Ook worden periodiek tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd.

Een randvoorwaarde voor het aanbieden van een integrale dienstverlening in het kader van de decentralisaties is het kunnen delen van gegevens. Hierbij is het van belang dat inwoners erop moeten kunnen vertrouwen dat de BMWWE gemeenten zorgvuldig en op transparante wijze omgaan met persoonsgegevens wanneer zij bepaalde zorg of dienstverlening ontvangen. De privacy risico's voor de inwoners moeten hierbij worden geminimaliseerd. Met betrekking tot gegevensbeveiliging is het uitgangspunt dat de gegevensuitwisseling tenminste voldoet aan de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten.

Kaders Wmo 2015

De volgende kaders staan beschreven in het Wmo Beleid 2015-2018 BMWWE:

- Model Wmo 2015 vormt de basis waarop de toegang tot de ondersteuning vorm en inhoud krijgt;
- Bestaande voorzieningen zoals bijvoorbeeld het algemeen maatschappelijk werk, mantelzorg en vrijwilligersondersteuning behouden in 2015 hun huidige vorm;
- Voorkomen dat inwoners tussen wal en schip vallen;
- Ondersteuning voor mensen organiseren in samenhang; één gezin, één plan, één regisseur;
- Zorgen voor een passend aanbod van ondersteuning voor cliënten
- Ondersteuning wordt van goede kwaliteit en in veilige omstandigheden en tijdig geleverd;
- Minimaliseren van privacy risico's voor inwoners;
- De continuïteit en de kwaliteit van zorg mogen onder het geheel van transitie, transformatie en bezuinigingen niet in het geding komen.

Persoonsgebonden budget beleid (in de jeugdwet en Wmo 2015)

In de nieuwe Jeugdwet en Wmo 2015 zijn bepalingen opgenomen over het persoonsgebonden budget. Zo worden gemeenten verplicht om de mogelijkheid van het PGB te creëren. In tegenstelling tot de Wmo wordt in de Jeugdwet gesteld dat de algemene kwaliteitseisen voor zorg geleverd door een jeugdhulpaanbieder ook gelden voor het PGB. Binnen de wettelijke kaders hebben gemeenten mogelijkheden om eigen keuzes met betrekking tot de PGB's te maken.

Uitgangspunt van de BMW-gemeenten is een uniform PGB beleid voor jeugdhulp en Wmo. Dit zorgt voor een soepele overgang van een jeugd- PGB naar een Wmo- PGB wanneer cliënten meerderjarig worden. Het PGB-beleid voor de BMW-gemeenten maakt onderdeel uit van de beleidsplannen jeugdhulp en Wmo.

Het PGB is naast gecontracteerde zorg (zorg in natura, ZIN) een instrument om tot individueel maatwerk te komen en om mensen zoveel mogelijk regie over hun eigen leven te geven. Het PGB vergroot de keuzevrijheid van burgers. De BMW-gemeenten verstrekken in principe ondersteuning aan burgers in de vorm van zorg in natura. Maatwerk kan er om vragen dat de ondersteuning wordt verleend in de vorm van een PGB. Voor zorg die in redelijkheid verwacht mag worden van het eigen netwerk (eigen kracht) wordt geen PGB verstrekt. Het PGB wordt toegewezen op basis van een intensief persoonlijk klantcontact. Maatwerk is hierbij het uitgangspunt.

De hoogte van en eventuele differentiatie binnen de tarieven mogen gemeenten zelf bepalen. Het tarief moet wel toereikend zijn om de zorg en ondersteuning in te kopen. De BMW-gemeenten willen in het overgangsjaar 2015 de PGB-tarieven koppelen aan de ZIN-tarieven waarbij geldt dat het PGB budget in redelijkheid toereikend moet zijn en de cliënt in staat moet zijn om te wennen aan mogelijk lagere tarieven na 2015. Dit wordt verder uitgewerkt in de beleidsregels die later dit jaar aan de colleges B&W ter vaststelling worden aangeboden.

Mogelijke maatregelen/oplossing

Beleidsplan Wmo en Verordening Wmo Eemsmond

In het beleidsplan Wmo staat wat de BMW-gemeenten in de komende jaren willen bereiken, hoe we dit organiseren en met wie. Daarnaast is er aandacht voor kwaliteit, financiën en monitoring.

De verordening Wmo Eemsmond gaat over de voorwaarden en de manier waarop de gemeenten individuele voorzieningen en ondersteuning kunnen toewijzen. Dit wordt verder uitgewerkt in de beleidsregels die in december aan de colleges B&W worden aangeboden.

Advies Wmo-adviesraden

De (WMO-)adviesraden van de gemeenten zijn betrokken geweest bij het opstellen van het beleidsplan. De adviesraden hebben de gelegenheid gehad al tijdens het proces van schrijven input te leveren voor het conceptplan. Het laatste concept is aan de adviesraden voorgelegd voor een formeel advies. De Wmo-raden van Bedum, Winsum en Eemsmond hebben een advies ingediend. De adviesraden van de Marne hebben hun advies mondeling gegeven. De adviezen zijn als bijlage toegevoegd, inclusief een concept-reactie op hun adviezen.

Juridische aspecten

Inspraakprocedure

De Wmo schrijft voor dat op het beleidsplan en de verordening inspraak overeenkomstig de lokale inspraakverordening moet plaatsvinden. Op basis van onze inspraakverordening moeten het ontwerpbeleid en de ontwerpverordening zes weken ter inzage worden gelegd. Gedurende die termijn kan iedereen reageren op de ontwerpen.

Het beleidsplan en de verordening moeten echter uiterlijk op 1 januari 2015 in werking zijn getreden. Er is geen tijd voor een reguliere inspraakprocedure. De

inspraakverordening biedt het college B&W echter, in artikel 4, lid 2, de mogelijkheid om voor een of meer beleidsvoornemens een andere inspraakprocedure vast te stellen.

Voorgesteld wordt om dat te doen met betrekking tot het beleid en de verordening door te bepalen dat de inzagetermijn wordt gevolgd. De procedure is dan als volgt:

Na het collegebesluit worden het beleid en de verordening aangeboden aan de raad. Gelijktijdig start de inspraakprocedure. Er zijn geen reacties ontvangen. Als een inspraakreactie daartoe aanleiding geeft, wijzigt het beleid of de verordening.

Juridisch advies op verordening

Juristen uit de BMW gemeenten hebben gezamenlijk een advies geformuleerd op de Verordening Wmo Eemsmond. Daarnaast is de verordening besproken in de juridische werkgroep van de 23 gemeenten in de provincie Groningen en voorgelegd aan ambtenaren van het ministerie van VWS. De verordening opgesteld aan de hand van de modelverordening VNG en aangescherpt aan de hand van opmerkingen van verschillende adviseurs.

Financiële consequenties

De decentralisaties gaan in 2015 gepaard met een toevoeging aan het gemeentefonds. Hiertoe was het deelfonds sociaal domein in het leven geroepen, een tijdelijke bijzondere uitkeringsvariant binnen het gemeentefonds. Dit deelfonds is echter weer komen te vervallen en de rijksmiddelen worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

Voor de Wmo is vanuit het rijk de volgende indeling gemaakt:

			Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond	BMW
Budget	nieuwe						
taken gemeenten	100%	1.362.211	1.699.765	1.855.277	3.897.021	8.814.274	
aanv. budget wtcg							
en cer	10,1%						
budget sociale							
wijkteams	0,5%						
budget onderst.							
mantelzorgers	3,3%						
budget uitgaven							
doventolk	0,4%						
aanvullend uitvoe-							
ringsbudget	2,0%						
begeleiding, kortd.							
verblijf, PV, etc.	83,9%	1.142.785	1.425.965	1.556.427	3.269.285	7.394.463	

	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond	BMW
PGB	58,86%	69,64%	58,83%	54,58%	

	%					
PGB	€	582.446	849.535	783.418	1.591.719	3.807.118
Budget zorg in natura	€	<u>407.099</u>	<u>370.360</u>	<u>548.246</u> 1.331.66	<u>1.324.585</u>	<u>2.650.291</u>
	€	989.546	1.219.896	5	2.916.305	6.457.409

Bron: Meicirculaire

Het grootste financiële risico voor de gemeenten ligt bij de PGB's. Cliënten die onder het overgangsrecht vallen kunnen niet gekort worden op hun PGB. Ondertussen laten de cijfers al tekorten zien. Daarnaast ligt er een groot risico bij Hulp in het huishouden. Het budget van de gemeenten wordt in 2015 32% gekort. In 2016 Loopt dat op tot 40%

	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond	BMWE
Pgb geraamd budget	582.446	849.535	783.418	1.591.719	3.807.118
Pgb uitgaven 2012	<u>619.272</u>	<u>1.304.824</u>	<u>878.434</u>	<u>2.213.468</u>	<u>5.015.998</u>
	-36.826	-455.289	-95.016	-621.749	-1.208.880

	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond	BMWE
HH Geraamd budget	647.365	800.471	851.249	1.737.927	4.037.012
Verwachte extra uitgaven 2015 ¹	113.294	140.082	148.968	304.138	706.482

Communicatie

De komende weken moet bekend gemaakt worden waar inwoners na 1 januari terecht kunnen met hun ondersteuningsvragen. Hiervoor is een communicatieplan opgesteld met daarin ook aandacht voor een publiekscampagne om alle inwoners van de BMWE-gemeenten en andere betrokkenen te informeren over de nieuwe situatie na 1 januari 2015.

Evaluatie

In 2015 zullen we stevig moeten inzetten op monitoring van de Wmo en de besteding van de budgetten. Hoe we gaan monitoren wordt in de beleidsregels nader omschreven.

Verder heeft de raad in de vergadering van 4 oktober jl. meegegeven er veel waarde aan te hechten dat er aandacht wordt besteed aan mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk.

Het is de bedoeling dit volgend jaar in een aparte nota te beschrijven. Ook heeft de raad gevraagd aandacht te besteden aan privacy. Dit wordt nog nader uitgewerkt. Maar ook de communicatie naar de burgers kwam als een belangrijk aandachtspunt naar voren. Het communicatieplan wordt geactualiseerd en voorzien van een communicatieagenda.

Verder werd er vooral gepleit voor een warme overdracht en een zachte lan-

¹ Er van uitgaande dat we door middel van resultaatgerichte aanbesteding de bezuiniging kunnen opvangen in de loop van 2015

ding. Bij de uitwerking in beleidsregels zal hier aandacht aan worden besteed.

Het idee om na te denken over een meldpunt, waar raadsleden terecht kunnen met klachten die zij van de burgers horen, wordt meegenomen bij de inrichting van de integrale Toegang.

Voor het kunnen stellen van meer technische vragen zijn/worden aparte raadsbijeenkomsten georganiseerd of wordt het reguliere vragenuurtje daarvoor benut.

Inwerkingtreding:

De Verordening maatschappelijke ondersteuning Eemsmond 2015, de algemene toelichting verordening maatschappelijke ondersteuning Eemsmond 2015 en de artikelsgewijze toelichting verordening maatschappelijke ondersteuning Eemsmond 2015 treden in werking op 1 januari 2015. Tegelijkertijd is er sprake van uitwerkingtreding van de Verordening Wmo Eemsmond en de toelichting op de verordening Wmo Eemsmond.

Voorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. het beleidsplan jeugdhulp BMW E 2015-2018 en de Verordening jeugdhulp gemeente Eemsmond 2015 vast te stellen;
2. het Wmo Beleid 2015-2018 BMW E en de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Eemsmond 2015 vast te stellen.

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Eemsmond,

M. van Beek, burgemeester

B.L. Meijer, secretaris